

Zenei oktatás a veszprémi Piarista Gimnáziumban és a Városi Zeneiskolában az 1940-es években

LECHNER LÁSZLÓ

A GIMNÁZIUMBAN RÉGI MÚLTJA VOLT A KÖZÖS ÉNEKLÉSEK-NEK, ezek közt a többszólamú karéneklésnek is, amelyhez az első három osztály tantervében szereplő énekórák adtak felkészítési és kiválogatási alapot. Az énekórákon ugyan nem volt bővebb zeneelméleti oktatás, de a legfontosabb zenei elemeket, a dallam utáni kottaolvasást és az előadási jelek közötti eligazodást gyakoroltuk. Több énektanár hegedűjátékával segítette ezt az osztálytermi foglalkozást, ahol más hangszer nem volt. Az iskola egyetlen zongorája a díszteremben állott és volt még egy harmónium a VI. osztály tantermében, ahol a karének-próbák folytak. A diákok közül többen a városi zeneiskolában tanultak valamilyen hangszeres zenét, az ő ismereteik is hozzájárultak a zenei alapok elsajátításához. Alapvetően a közös éneklés élménye útján történt a zene elsődleges megkedveltetése, ami mindenki számára felüdítően hatott. Közös éneklések a diákmisékre is be voltak iktatva a kórusének számai között, sokat énekeltünk a cserkészletben és minden más iskolai együttlét alkalmával is.

Ez a módszer megfelelőnek bizonyult arra, hogy a diákok általában közeledjenek a zenéhez, megérezzék annak léleknemesítő tartalmát, megismerjék a zene jó kedvre derítő vagy emelkedett hangulatra készítő hatását, méghozzá a mindig kéznél lévő saját hangszerük, a *vox humana*, az emberi hang dallamformáló érzékifejezésével. Ennél a visszaemlékező résznél igazoltnak látszik Bárdos Lajos később halott mondása, miszerint énekelve, vagy a zene élvezetébe bekapcsolódva nem lehet rosszat tenni, haragudni, vagy másoknak ártani, valójában tehát jobb emberré válik mindenki, amikor ezt teszi. Tudatosan vagy ösztönösen iskolánk nevelői is rátaláltak erre az igazságra, és hasznosították lelkivilágunk fejlesztésében.

Célszerűnek mutatkozott az énekórák három évre terjedő beiktatása a 10-13 éveseknél a tehetség felszínre emelkedésének segítségével is, mert az egyszerű közös éneklés élménye további vágyat ébresztett a muzikálisabb diákokban a karéneklés és a hangszeres zeneművelés iránt is.

*Magyar Karácsony éjszakája.***HANGVERSENY****A SZÉKESEGYHÁZBAN**

december hó 10-én, pénteken délután 5 órakor.
(1943)

Műsor:

1. *Megnyitó*, mondja Babics Endre kanonok-plébános.
2. Gruber: *Pastorale*, orgonán előadja Kecskés Lajos egyházzenei igazgató.
3. *Unnapi bes-éd*, mondja Teller Frigyes az egyetemi templom karnagya.
4. *Korális*, éneklí a papnövéndékek énekkara, vezényel dr. Börzsey János teol. tanár.
5. Bárdos L.: *Ó gyönyörű szép...* éneklí az elemi iskola énekkara, vezényel Endrődy Alfréd tanító.
6. Deák-Bárdos Gy.: *Pásztorok*, éneklí az irgalmas nővérek intézetének énekkara, vezényel Kovács E. Brigitta irg. nővér.
7. Kertész Gy.: *Leszállt a földre...* éneklí az angolkisasszonyok képzőjének énekkara, vezényel Gaal Sándor ny. igazgató.
8. Demény D.: *Puer natus...* éneklí a piarista gimnázium énekkara, vezényel Helyes László piarista tanár.
9. Bárdos L.: *O gloriosa...* éneklí a papnövéndékek énekkara.
10. Franck Cézár: a) *Pastorale* (Op. 19.) b) *Karácsonyi koralfantázia*, orgonán játsza dr. Teller Frigyes.
11. Kodály: *Rossz a Jézus kis csizmája*, éneklí az elemi iskola énekkara.
12. M. Praetorius: *Karácsonyi köszöntő*, éneklí az irgalmasnővérek intézetének énekkara.
13. Kozáky I.: *Midőn a Szűz Magzatát...* éneklí az angolkisasszonyok képzőjének énekkara.
14. Demény D.: *Adeste fideles...* éneklí a piarista gimnázium énekkara.
15. Péter J.: *Szép violácska...* éneklí a papnövéndékek énekkara.
16. E. Gebhardi: *Glória...* összkánon, vezényel dr. Teller Frigyes.
17. Hesse: *Praeludium és fuga*. Orgonán előadja Kecskés Lajos.

Belépődíj: Ülőhely 3—2 P, állóhely 1 P, diákjegy 50 fillér.

Jegyek az Egyházmegyei Könyvkereskedésben kaphatók.

EGYHÁZM. NYOMDA, VESZPRÉM 9 73

Iskolai énekkarok részvételével tartott karácsonyi, egyházzenei hangverseny meghívója 1943-ból

Korábbi előzmények ismerete nélkül a gimnáziumba kerülve tapasztaltuk, hogy 1940-ben diák szimfonikus zenekar működött, amelyben már 12 éves kortól kezdve játszottak tanulók. Abban az évben 16 vonós, 4 fúvós és 2 ütős játszott a zenekarban, vezető karmesterük Brodszky Ferenc, a városi zeneiskola igazgató-zenetanára volt. Sokoldalú műsorokat állítottak össze, s a művek egyszerűségükben is képviseltek művészi értéket. A választék egyaránt tükrözte az európai klasszikusok, a korábbi és modern magyar szerzők, a nemzeti és népi zene megismertetését, de figyelemmel voltak a helyi vonatkozásokra is. Ma is helytállóan tetszene egy iskolai zenekar műsorában az akkori évkönyvekből vett következő műsorszám-válogatás:

Händel: G-moll Szvit, Mozart: C-dúr Symphonietta, Erkel: Magyar tánc a Bánk bán-ból, Hubay: Szóló a Cremonai hegedűsből, Bartók: 4 szám a Gyermekeknek c. sorozatból, Bihari: részlet a Veszprém megyei Nótákból, Csermák: Magyar induló, Kemény Ferenc (veszprémi székesegyházi karnagy 1800–1825 között): Benedictus, Magyar népi táncok az Ethnographiából stb.

A szimfonikus zenekar az iskolai énekkarral együttesen is szerepelt nagyobb rendezvényeken. Ilyen fellépésük keretében hangzott el többek között iskolai előadásban a Himnusz, Beethoven: Isten dicsősége és Arnold–Kisfaludy: Füredi nemzeti ének. Az énekkarnak iskolán kívüli önálló fellépései is voltak, főleg ifjúsági kórushangversenyeken. Ilyen szereplés emlékét őrzi egy 1943-ból fennmaradt meghívó, amelyen a december 10-i, Nagykarácsony éjszakája című, a székesegyházban tartott hangverseny műsora olvasható.

Szólnunk kell a diák orgonisták közreműködő munkájáról is, tekintettel arra, hogy kizárólag ők látták el a diákmisék zenei kíséretét, és segédkeztek az énekkar betanító próbáin is. Ezek a fiúk rászolgáltak arra, hogy név szerint is megemlékezzünk róluk, hisz akkor is felnéztünk rájuk. Az 1940-es évek elején Valu József, majd több évig Simonkay Ferenc, később a fiatalabb Pataki László és a háborúnak áldozatul esett Bauer Tamás voltak az orgonisták. Időnként és helyettesítőként Mohos Zoltán is besegített az orgonálásba, de neki rendszeresebb volt az énekkari próbákon teljesített harmóniumkísérete, úgyszintén Simonkay Sándoré is, aki később kísért bennünket az énekkari próbákon. Visszajáró orgonista vendégünk volt még alkalmilag Wéber György diáktársunk, aki felső osztályos tanulmányait más iskolában folytatta, de piarista öregdiák kötődése idős koráig megmaradt. Zakariás Oszkár 14 éves korában vette át az orgonálást, és azt négy éven át érettségéig bezárólag, egyre magasabb színvonalon művelte. Kiemelkedő tehetségével abban is segített, hogy az énekkar igényesebb feldolgozása, orgonakíséretes művek (Bárdos: Ó gyönyörű szép, Kodály: Pange lingua, Mozart: Ave verum stb.) előadására is vállalkozhatott.

Kisdiákos emlékek fűződnek az orgona fűjtatásához is, mivel akkor annak még nem volt villamos hajtása. A meglehetősen nagy, kétklaviatúrás hangszer fűjtatása két ellentétes mozgású lábpedállal történt, ami létramászáshoz hasonló folyamatos

testmozgást kívánt meg. A nem kis erő kifejtést igénylő műveletet két kijelölt fiú felváltva végezte, ügyelve arra, hogy az elégtelen pumpálás miatt ki ne fogyjon a levegő a puffer légszákából, mert akkor az orgona szép zengése szálnalmas hangú leszuszszanással megszakadt, majd újrapumpálásra felvonyító hangon tért vissza. Ez ritkán fordult elő, de annál botrányosabb volt, ha megtörtént. Az ilyen rendzavarás többnyire azonnali helyreigazító intézkedést vont maga után, ami Helyes tanár úrnál a kórus hátsó ablakmélyedésében, áhítat közben kiosztott pofon is lehetett, Balogh igazgató úr pedig fogai közt sziszegve mondott magázó megszólításban néhány vészjósló szót, majd szelíd mosolyú emelkedettségben beintette a soron következő művet. A fújtató hátsó környezete egyébként pajkos diák lazításokra, a szertartástól való elkalandozásra csábító zug volt. A templomokban sokszor ma is látható kisgyerekes rosszalkodás késői maradványai törtek fel néha ebben a sarokban. Ezek bizonyítékai ma is fellelhetők a veszprémi piarista templom kórusának félreeső falfelületein és az orgona deszkaborításán, ráfirkálással és bicskás faragással készült „művek” formájában. Néhányuknál ma is megnevesíthető a monogram vagy a „szerzői jel”.

Fúvós zenekar is működött a gimnáziumban. Úgy tudjuk, hogy korábban a cserkészlet keretében művelték ezt a zenei ágat, ami aztán a mi időnkben diákkezdeményezéssel éledt újjá. Az 1942–43. tanévben, az akkor VI. osztály tanulói, élükön Dénes Lajos diákkal, elkérték a hangszereket és osztályzenekart alakítottak. A következő tanévben megkeresték és bevonták az érdeklődőbb fiatalokat. Így kerülünk mi is néhányan korosztályunkból a fúvószenekarba, ami akkorra már a gimnázium zenekaraként működött és lépett fel ünnepélyeken. Emlékezetes élményünk volt az 1944. március 20-ra tervezett, Kossuth ünnepségre való felkészülésünk a Magyar Egyveleg és a Gárda induló című számokkal. Közben az történt, hogy március 19-én, az előadás előtti vasárnapon bevonultak Magyarországra a német csapatok, és a gimnázium egy részét is azonnal lefoglalták. Ma sem tudni pontosan, hogy miért, de a diákságot egyszerre valami nagy nemzeti lelkesedés töltötte el az idegen megszállók árnyékában, és a következő napon megtartott ünnepségen óriási sikerrel, többszöri újrázással adtuk elő a betanult műveket. Tanáraink óvatos csillapítására volt szükség ahhoz, hogy mérsékeljük magunkat a kokárdák megkezdett kitűzésében, ami kellemetlen következményű provokációs vádakra adhatott volna okot a megszállókkal szemben.

Fúvószenekari tagságunk táplált bennünk egyfajta hősködő tudatot is 13-14 éves korunkban. Szorgalmasan gyakoroltuk szólamainkat, ami bizony gyakran felverte lakásunk csendjét és szüleink nyugalma. Ezért összepróbálásra többször kimentünk az „Ördögárok”-ba, ami akkor egy felhagyott téglagyári agyagfejtő volt a mai Hóvirág-lakótelep helyén. Azt már igazi büszke produkciónak tartottuk, amikor közeli ródlipályánkon a Dohány utcában (mai Móricz Zsigmond utca), ahol több

A városi zeneiskola 1947. június 24-én tartott, évzáró növendék hangversenyének szereplői tanáraikkal.

Hátsó sorban állók: Kelemen Ilona, Szerencse Rózsa, Kupcsik Sarolta, Mózes Éva, Endrődi Katalin, előttük állnak: Csabai Márta, Lechner László, Szokolovszky Magdolna, Zakariás Antal, Herczeg Valéria, Németh Zsigmond (?), Zoványi Aranka, Zakariás Oszkár, Keszthelyi Edit, Lakó Sándor, Tóth Erzsébet, Zámbo István, De Chatel Ágnes, Domonkos Tibor (?), Lakó Márta, előttük álló két fiú: Rohonyi Béla, Simon Péter, ülő sorban: Mózes Gizella, Jenei Alice, Oberrecht Mária, Ocsovszky Aranka tanár, Orsolya Mária tanár, Kecskés Lajos igazgató, Unger Ilona tanár, Pekárdy Magdolna, Molnár Sarolta, Nagy Izabella, Kuti Éva, térdelő sor: Koháry Éva, Bauer Ferenc (?), Jády Sarolta, Koháry Zoltán, Jüttner Eszter, Solymosi János, Földy Miklós (?), Karikás Ildikó (?), Tekeres Miklós, Viczena Gizella, Tatai Gyula, Vastl Hilda, Solymosi József, Farkas Tamás, elől törökülésben: Németh Erzsébet, Böcskey Hajnalka, Jáger Ida (?), Rózsa Márta, Regenye István, Karikás Lenke, Károly Róbert, Földy János, Filka Judit, Kiss Ervin (?), Lechner Ágnes. (A kérdőjeles megjelölések megerősítésre szorulnak.)

ismerős leány is lakott, összekötöttünk öt szánkót, és azokra ülve siklottunk lefelé hangszereink zenéjétől kísérve. Korosztályunkból öten, a fúvósok, valamennyien a környéken laktunk, szerencsénkre a hangszerkiosztásunk is megfelelt a zenekar főbb szólamarányainak, ezért külön kis zenekart alakítva, többször zenével masíroztunk a próbákról hazafelé a Honvéd (ma Egyetem) utcában. Játszottunk, muzsikáltunk, sportoltunk és büszkélkedtünk a lányok előtt egyszerre, hogy is értünk volna rá ott-hon unatkozni?

Jó kapcsolat volt a gimnázium és a városi zeneiskola között, ahova többen jártunk hangszeres zenét tanulni. Meghitt közelségbe kerültünk tanárainkkal, magam részéről előbb Mihályi tanár úr feleségével, Elza nénivel, majd Ocsovszky Aranka tanárnővel, akik szinte anyai szeretettel foglalkoztak velünk. Aranka néni egyedül élt, gyermektelen volt, s határozott, karakteres természetével jól értette és kezelte a fiúgyermekek lelkivilágát. Gyakorlatias is volt, túrázott, úszott, horgászott, utazgatott, és volt neki egy kormányozható ródlíja, amelyet kölcsön is adott nekünk. Hozzá járt a legtöbb fiú a gimnáziumból, valószínű ő is részes volt ebben, jó érzékkel irányította a tehetségesebbeket, mint Lakó Sándort és Zakariás Oszkárt, de szeretettel foglalkozott mindenkivel. Oszkár osztálytársammal együtt jártunk hozzá zongoraórákra, amelyek többször dupla időtartamúra nyúlottak, mert a leckék után szinte barátkozással provokálta és hallgatta végig diákkalandós beszámolóinkat. Mosolyát elfedő komolysággal hallgatta, s már várta is, amikor Oszkár a kötelező anyag hibátlan eljátszása után így szólt: „*Aranka néni, ezt tessék meghallgatni.*” ekkor elkezdődtek a legkülönbözőbb improvizációk, virtuóz zenei mutatványok, divatos slágerdallamok Bach stílusában előadva és hasonlók. Mindhárman elmélyedtünk a zenében, egymás iránti tiszteletben és szeretetben.

Jelentős eseménynek számítottak a növendékhangversenyek sajátos ünnepélyességükben. Ezekre a szülőkön kívül több gimnáziumi tanár is eljött, sőt iskolatársak is. Nyomtatott műsoros meghívójuk volt a hangversenyeknek, a szereplők és a hallgatóság ünnepelőbe öltöztek, tisztelete és hangulata volt az egésznek. A növendékek előmeneteli osztálybesorolás sorrendjében szerepeltek, függetlenül a tanszakok és tanárok érintettségétől. Itt ismertük meg az újabb tehetséges fiatalokat, a velünk rivalizálókat, és megcsodáltuk az előttünk járók játékát. Ezekon a koncerteken figyeltünk fel először Zámbo Pistára is, akinek hegedűjátéka messze kiemelkedett korosztályá mezőnyéből.

A zenei képzés és muzsikálási kedv többször öntevékeny kezdeményezés forrásává vált. Így jött létre Szűts Tamás V. osztályos tanuló kezdeményezésével az 1943–44. tanévben egy dzsessz-banda, amelynek működésével kapcsolatban az volt az iskola kikötése, hogy csak magyar műveket játszhatnak. (Akkor az amerikai zenét és filmeket politikai okokból tiltották.) Később Szűts Tamás az önképzőkör zenei szakosztályát vezette, ahol zeneszámok előadása mellett zeneszerzők, zeneművek ismertetése és komolyzenei hanglemezek hallgatása tette ki a foglalkozások nagyobb részét.

A háború legsúlyosabb hónapjai után a zenélés volt az egyik terület, ahol oktatóink segítségével leghamarabb magunkra találtunk. Iskolánk épülettömbjében a templom és a rendház maradt legkevésbé romos, ezért a diákmisék keretében folyó énekkari munka hamar megkezdődhetett. A zeneiskola szétdőlt állapota miatt a tanárnő lakásán kezdődtek el zongoraóráink. Feltehetően valaki a kérdést, hogyan

Meghívó.**Veszprém Megyei Város Zeneiskolájának**

1944. évi március hó ~~30~~-án d. u. 4 órakor
a zeneiskola nagytermében rendezendő negyedik

növendékhangversenyére**Magyar szerzők műveiből összeállított műsor:**

1. Bartók: Népdal	zongora	Sümei Mária	I. a. o. ³
2. Bátor: Csodakút	»	Markóczy György	I. a. o. ¹
3. Molnár A.: Kis dal	»	Kampós Klári	I. a. o. ³
4. Bloch: Ballada	hegedű	Józsa Ottó	II. a. o. ⁴
	z. kíséri	Hadházy József	II. a. o. ¹
5. Bartók: Népdal	zongora	Orményi Magda	II. a. o. ²
6. Bartók: Népdal	»	Gaál Ildikó	II. a. o. ²
7. Kigyósi: Jönnek a katonák	hegedű	Dely Ferenc	II. a. o. ⁴
	z. kíséri	Dely Lia	I. k. o. ²
8. Bartók: Népdal	zongora	Végbeli Márta	II. a. o. ³
9. Dienzl: Törpék tánca	»	Kisörssy Agnes	II. a. o. ²
10. Falk: Kis dal	hegedű	Orményi Imre	II. a. o. ⁴
	z. kíséri	Orményi Magda	II. a. o. ²
11. Chován: Toborzó	zongora	Molnár Ervin	III. a. o. ¹
12. Tarnay: Mese	»	Matern Éva	III. a. o. ³
13. Geszler: Tánc	»	Markóczy Angéla	III. a. o. ¹
14. Poldini: Tarantella	»	De Châte! Agnes	IV. a. o. ¹
15. Buday: Csak egy kislány	hegedű	Bakonyi Györgyi	IV. a. o. ⁴
	z. kíséri	Keszthelyi Edit	III. a. o. ¹
16. Bátor: Boszorkánytánc	zongora	Lechner László	IV. a. o. ²
17. Réth K.: Rákóczi induló	»	Molnár Edith	IV. a. o. ²
	4 kézre	Horváth Sarolta	V. a. o. ²
18. Horváth A.: Lidércfény	zongora	Erdős Enikő	I. k. o. ¹
19. Bátor: Scherzino	»	Nagy Izabella	I. k. o. ¹
20. Horváth: Magyar fantázia	»	Tóth Mária	I. k. o. ³
21. Liszt: 3 magyar tánc	»	Zakariás Oszkár	I. k. o. ²
22. Bloch: Magyar rapszódia	hegedű	Zámbó István	I. k. o. ⁴
	z. kíséri	Pekárty Magda	I. ak. o. ¹
23. Horváth G.: Magyar fantázia	zongora	Szloboda Mária	III. k. o. ¹
24. Liszt: Nocturne	»	Pekárty Magda	I. ak. o. ¹
25. Liszt: A csalogány	»	Molnár Sári	I. ak. o. ¹

¹ Unger Ilona igazgató, ² Ocsovszky Aranka, ³ Pintér Magda és
⁴ Orsolya Mária tanárok növendékei.

a. = alsó, k. = közép, ak. = akadémia.

A MŰSOR ÁRA 60 FILLÉR.

NYVÉLÉSI NYOMDA, VESEPRÉM: 9746

A városi zeneiskola meghívója az 1944. évi tavaszi növendékhangversenyre.
A szereplő fiúk valamennyien a gimnázium tanulói voltak

M e g h í v ó

Veszprém Megyei Város Zeneiskoláján, k 1948. február 7-én, szombaton délután
4 órakor a zeneiskola nagytermében rendezendő

I. növendékhangversenyére

M ű s o r:

1. Czövek: A B C 48.	zongora	Rohonyi Katalin	elők.	Ocsovszky Aranka
2. Czövek: A B C 41.	"	Scherer Mária	I. a.	Unger Ilona
3. Czövek: A B C 41.	"	Rózsa Márta	"	Ocsovszky
4. Czövek: A B C 51.	"	Endrődy Attila	"	Unger
5. Czövek: A B C 46. 51.	"	Lechner Ágnes	"	Ocsovszky
6. Veress: Gyermekdal 2. sz.	"	Jáger Ida	II. a.	Unger
7. Veress: 15 kis zongoradarab 5. 9.	"	Veszely Gabriella	"	Ocsovszky
8. Hernádi: A gyermek Mozart: Menüett(2)	"	Vastl Hilda	"	"
9. Mozart: Bőcsődal	hegedű	Regenye István	"	Orsolya Mária
Zongorán kíséri:				
10. Bartók: Gyermekeknek V.	zongora	Georgi Valéria	"	Ocsovszky
11. Bloch: Confidences	hegedű	Lendvai Lajos	"	Orsolya
12. Bartók: Zongorázó ifjúság	zongora	Rohonyi Béla	"	Ocsovszky
13. Kadosa: Gyermekdarab	"	Böcskey Hajnal	III. a.	Unger
14. Bartók: Gyermekdarab	"	Károly Róbert	"	"
15. Haydn: Allegro	"	Szerencse Rózi	"	Ocsovszky
16. Schmidt: Mazurka	hegedű	Bauer Ferenc	"	Orsolya
17. a) Grecsaninoff: Lovascskám				
b) Bartók: Gyermekdal	zongora	Karikás Lenke	"	Unger
18. Bartók: Tréfa	"	Karikás Hídikó	"	"
19. a) Bartók: Mikrokosmos: Melódia				
b) Purcell: Duda	"	Kohári Éva	"	Ocsovszky
20. Bossi: Játék	"	Endrődy Katalin	"	Unger
21. Grieg: Költői kép	"	Tekeres Miklós	IV. a.	"
22. Beethoven: Éccossaises	"	Szokolovszky Magda	"	"
23. Moszkovszky: Pantomim	"	Viczena Gizella	V. a.	"
24. Boccherini: Menüett	"	Zoványi Aranka	I. k.	Ocsovszky
25. Bach: Kis praeludium (g moll)	"	Regenye Péter	"	"
26. Klazert: Tiroli emlék	hegedű	Szloboda Emma	"	Orsolya
		Szloboda Mária		
Zongorán kíséri:				
29. Debussy: Arabesk (G)	zongora	Jeney Alice	II. k.	Unger
28. Schubert: Impromptu (asz dur)	"	Lechner László	III. k.	Ocsovszky
29. Weiner: Humoresk	"	Oberrecht Mária	"	Unger
30. a) Hubay: Cremonai hegedűs				
b) Hubay: Mazurka	hegedű	Zámbó István	V. k.	Orsolya
Zongorán kíséri:				
31. a) Lavotta: Honnan jó a fény				
b) Lavotta: Mezei bokréta	ének	Márvány Dezsőné	I. ak.	Kecskés
32. Rachmaninoff: Praelud (cisz moll)	zongora	Lakó Sándor	"	Ocsovszky
33. a) Schubert: Ave Maria				
b) Mendelssohn: A dalnak lengé szárnyain	ének	Mihályffy Éva	"	Kecskés
34. Chopin: Impromptu (cisz moll)	zongora	Zakariás Oszkár	II. ak.	Ocsovszky
35. Liszt: Etude (Desz)	"	Molnár Sarolta	IV. ak.	Unger
36. Debussy: Toccata (cisz)	"	Pekárdy Magda	"	"

Műsor ára 1:50 forint.

Zeneiskolai meghívó 1948-ból. A fiúk közül már ketten zeneakadémiai szinten tanulnak

volt kedvünk énekelni és zenélni abban a nyomorúságos helyzetben, amikor romos és kifosztott lakásokban, néha kibombázott családokkal összeköltözve kerestük az

elfogadható életfeltételek újbóli megteremtésének lehetőségeit, hisz még élelmünk és ruházatunk is alig volt. A válasz talán az lehetne, hogy így volt könnyebb. A talpra álláshoz mindenekelőtt életkedv kellett, azt pedig segítette az ének és zene. Az anyagi természetű mostohaság közepette az emberek ösztönösen is a lelki, érzelmi és szellemi kapaszkodókat keresik, hogy erőt merítsenek. Ezt nevelőink is jól tudták, és hivatástudatuktól indítva a lehető leghamarabb összefogtak bennünket, hogy belénk lelket öntsenek.

A templomi zenélés felívelése már az 1945–46. tanévben is megmutatkozott Balogh igazgató úr lelkes munkálkodása nyomán. Új és igényesebb műveket kezdtünk tanulni a leánytanulókkal kiegészült, fiú vegyeskarból nagy vegyes karrá alakult énekkarunkban. A fellendülés és a zenével való foglalkozás kibővítése tovább fokozódott a nagy zenei műveltséggel rendelkező Medvigy tanár úr 1946-ban történt belépésével, aki ebben jó segítőtársnak bizonyult. Mindketten felhasználták budapesti személyes kapcsolataikat, és neves zeneművelőket hívtak meg. Ellátogatott hozzánk iskolánk öregdiákja, Kerényi György zenetudós, előadást és foglalkozást tartani. Az általa szerkesztett Éneklő Ifjúság című folyóiratot korábban már Helyes tanár úr is terjesztette, a tudós mostani látogatása megerősítését jelentette a gimnázium új zenei nevelőmunkájának.

1946. november 24-én nagyszabású Adventváró egyházzenei hangversenyre került sor a piarista templomban, ahol a gimnázium vegyeskara mellett a székesegyház Szent Mihály kórusa is szerepelt. Budapesti szólista művészek is felléptek a műsorban Bisztriczky Tibor hegedűművész és Lengyel Attila orgonaművész személyében. Ennek az estnek ünnepélyes hangulata, színvonala és újszerűsége nagyon megfogott bennünket. Egyfajta feltámadásnak is hatott a háború viharai után, s már az előkészületei is felvillanyoztak bennünket. Technikai szakosztályunk közreműködésével javították ki az orgonát, új fényforrásokat szereltünk fel a templom szentélyébe, leeresztettük a nagy csillárt, amelynek soktucatnyi üveg függőelemét fogkefékkel tisztították ragyogóra a gimnazista lányok. Újszerű, igényes előadású műveket tanult be az énekkar, szerveztük a közönséget, és takarítottuk a templomot.

Medvigy tanár úr más téren is forradalmi fejlődést hozott az iskola zenei életébe. Előbb az önképzőkör zenei szakosztályának segítségével munkálkodott Szűts Tamás, majd Makróczy Károly diákvezetőknek adott iránymutatásaival. Igazi érdeme az volt, hogy ráirányította a figyelmet a zene komolyabb művészi formáira és értékeire, majd ezt belénk is táplálta rendszeressé tett magyarázatos hanglemzebemutatóival.

Tartozunk még tanáraink emlékének és az igazságnak azzal, hogy a veszprémi piarista gimnázium 1945–1948 közötti időszakban megvalósított zenei és kulturális nevelőmunkájának a későbbi évtizedekre is kiható pozitívumaira rámutassunk.

A gimnázium vegyeskara 1948. évben

(A hímzett ruhás lányok a néptánc-csoportnak is tagjai voltak, a felvétel után szereplésre indultak). A hátsó sorban balról kezdve: Tenk Géza, Hetesi János, Tekeres Miklós, (?), Árkovits Elemér; Lechner Pál, Németh Elek, Vér József, előttük: Józsa Ottó, Szabó Sándor, Zámbo István, Demény Antal, Zakariás Antal, Mihályfy Éva, Börzsönyi István, Lechner László, Cziegler Albert, Varga György, Bükky Andor, Hauser Lajos, előttük: Szilágyi Gábor, Torma Ferenc, Hergovits Margit, Szabó Mihály, Raposa György, Kovács József, Kondor János, Scheller Eleonóra, Kevés István, Lontai Endre, Ther Antal, Sági Edit, Szalai László, Pesovár Ferenc, Virágh Pál, ülő sor: Bokor László, Sümegi Mária, Antalfai Valéria, Kampós Klára, Zakariás Oszkár orgonista, Balogh Ferenc igazgató, karnagy, Marosi Júlia, Kassai Katalin, Iffsits Klára, Kövesi Péter (állva), törökülésben: Kovács László, (?), Tatai Gyula, Józsa Gyula, Labudek Tibor, Melhardt Kálmán, Varsányi János, Nagygyőri Bertalan, Pethő Huba, Káldi Gyula, Szigethy Miklós. (A kérdőjelek fel nem ismert személyeket jeleznek.)

Zámbo István Liszt-díjas, érdemes művész 1956-ban régi diáktársai mozgósításával és besegítésével kezdte el Európa-hírű kórusának szervezését, Veszprém város zenei életének, zeneszerető közönségének megújult életre hívását. Visszatekintésben mindenkor nyilvánosan megvallotta, hogy elért eredményeit nagymértékben

veszprémi piarista oktatóinak köszönheti. Ugyanezt tanúsította írásaiban és nyilatkozataiban dr. Pesovár Ernő Kossuth-díjas néptánckutató, valamint korán elhunyt testvére, Pesovár Ferenc néprajztudós is ezt tette visszaemlékező cikkeiben. Mindketten vallották, hogy a magyar néptáncművelés fejlődéséhez sokat tett hozzá az a munka, amely ezen a téren a veszprémi gimnáziumban az 1940-es években megvalósult. Tanúságtételnek vehetők a más pályákat végigjárt tanítványok elismerő emlékezései is, különösen azoké, akik személyesen érintve voltak Balogh Ferenc, Helyes László, Medvigy Mihály és a hozzájuk hasonló többi lelkes tanárunk marandó élményeket adó kisugárzásával, amitől gazdagabbá vált az életük.

(Lechner Juditnak köszönjük, hogy a Veszprémi Szemle várostörténeti folyóirat számára átadta közlésre jeles szerzőnk, Édesapja, néhai Lechner László dolgozatát.
– Cs. M.)